

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України та наслідків Чорнобильської катастрофи», внесений народним депутатом України Пушкаренком А. М. (реєстр. № 15392 від 10.07.2026)

Комітет на засіданні 13 липня 2026 року (протокол № 269), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 10 липня 2026 року (електронна картка документа (2286209)), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України та наслідків Чорнобильської катастрофи», внесений народним депутатом України Пушкаренком А. М. (реєстр. № 15392 від 10.07.2026).

Комітет зазначив, що відповідно до положень частини другої статті 89 Конституції України, частини першої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України тимчасова спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України.

Порядок утворення, вимоги до персонального складу тимчасової спеціальної комісії визначені положеннями статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та статті 85 Регламенту Верховної Ради України.

Так, кількісний склад тимчасової спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп). Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової спеціальної комісії подаються депутатськими фракціями

(депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них звернення ініціатора (ініціаторів) утворення тимчасової спеціальної комісії. У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи). Якщо депутатська фракція (депутатська група) не запропонувала у встановлений строк представників для роботи в тимчасовій спеціальній комісії, то комісія створюється без участі представників цієї депутатської фракції (депутатської групи).

Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом лише однієї тимчасової спеціальної комісії, а згідно з положеннями частини п'ятої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією (депутатською групою) може бути одночасно членом одного комітету і тимчасової спеціальної комісії.

Крім цього, Верховна Рада України приймає постанову про утворення тимчасової спеціальної комісії, в якій визначає, зокрема, назву тимчасової спеціальної комісії; мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється тимчасова спеціальна комісія; кількісний і персональний склад комісії, голову та заступника голови комісії. На посаду голови тимчасової спеціальної комісії не може бути обраний голова комітету. Голова тимчасової спеціальної комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи). Секретар тимчасової спеціальної комісії обирається на першому засіданні тимчасової спеціальної комісії з числа її членів.

Комітет зазначив, що згідно з положеннями частини першої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, постанови та інші акти (резолуції, декларації, звернення, заяви) Верховної Ради України, визначені статтею 46 Регламенту Верховної Ради України, Верховна Рада України приймає більшістю голосів народних депутатів України від її конституційного складу, крім випадків, визначених Конституцією України.

1. Щодо змісту проекту Постанови (реєстр. № 15392) Комітет зазначив таке.

1.1. Згідно з назвою та пунктом 1 проекту Постанови пропонується утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України та наслідків Чорнобильської катастрофи (далі – Тимчасова спеціальна комісія).

Своєю чергою, основними завданнями Тимчасової спеціальної комісії, відповідно до пункту 2 проекту Постанови, пропонується визначити:

«1) вивчення та аналіз питань щодо стану північних прикордонних територій України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, зокрема:

безпекової ситуації;
 економічної ситуації;
 масштабів руйнування та економічних втрат;
 демографічної ситуації;
 стану транспортної, медичної та соціальної інфраструктури;
 стану відновлення житлового фонду;
 стану функціонування об'єктів критичної інфраструктури;

затвердження і виконання планів відновлення та розвитку об'єктів критичної інфраструктури з урахуванням необхідності забезпечення функціонування єдиної державної системи цивільного захисту у період дії воєнного стану;

вивчення обставин щодо облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень та цільового використання коштів, виділених на їх облаштування;

2) встановлення та аналіз причин і обставин, що можуть свідчити про неналежне управління північними прикордонними територіями України і територією, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, у період дії воєнного стану, зокрема про можливі факти порушення законодавства під час використання коштів державного та місцевих бюджетів, здійснення публічних закупівель, прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

3) збирання та аналіз інформації про рішення, дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення безпеки та мінімізації ризиків для цивільного населення на північних прикордонних територіях України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, у період дії воєнного стану; здійснення аналізу інформації, оприлюдненої у медіа та в інших джерелах щодо нераціонального та неефективного використання бюджетних коштів під час здійснення публічних закупівель;

4) підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства з метою підвищення ефективності державної політики у сфері функціонування та розвитку північних прикордонних територій України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

5) аналіз практики застосування законів України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами та підготовка на підставі такого аналізу пропозицій і рекомендацій для внесення на розгляд Верховної Ради України;

6) аналіз законодавства у сфері використання та охорони земель, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та підготовка пропозицій щодо його вдосконалення».

З огляду на наведене, Комітет звернув увагу на необхідність доопрацювання назви та пункту 1 проекту Постанови і викладення їх в такій редакції:

«Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»;

«1. Утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – Тимчасова спеціальна комісія).».

Крім того, Комітет зауважив, що одним з основних завдань Тимчасової спеціальної комісії пропонується визначити «вивчення обставин щодо облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень та цільового використання коштів, виділених на їх облаштування» (абзац десятий підпункту 1 пункту 2 проекту Постанови), проте зміст цього завдання виходить за межі предмета діяльності комісії.

Разом з цим Комітет зазначив, що наразі діє Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану¹, одним з основних завдань якої визначено проведення перевірки та розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сфері оборони, у тому числі щодо використання ресурсів, необхідних для забезпечення обороноздатності держави, допущених органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час дії воєнного стану.

Також, Комітет привернув увагу до того, що у підпункті 3 пункту 2 проекту Постанови об'єднано два різних за своїм змістом завдання Тимчасової слідчої комісії:

«3) збирання та аналіз інформації про рішення, дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення безпеки та мінімізації ризиків для цивільного населення на північних прикордонних територіях України і території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, у період дії воєнного стану;» та «здійснення аналізу інформації, оприлюдненої у медіа та в інших джерелах щодо нераціонального та неефективного використання бюджетних коштів під час здійснення публічних закупівель;».

Крім цього, запропонована редакція підпункту 3 пункту 2 проекту Постанови, в частині, що передбачає «здійснення аналізу інформації, оприлюдненої у медіа та в інших джерелах щодо нераціонального та

¹ Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану» від 17 грудня 2025 року № 4731-IX

неефективного використання бюджетних коштів під час здійснення публічних закупівель» не відповідає принципу юридичної визначеності, оскільки не конкретизує, які саме «інші джерела» маються на увазі, не встановлює критеріїв їх належності та достовірності, що допускає неоднозначне тлумачення і може призвести до довільного визначення інформації, яка підлягатиме аналізу Тимчасовою спеціальною комісією.

2. Щодо оформлення проекту Постанови (реєстр. № 15353) Комітет зазначив про необхідність виключення нумерації підпунктів 1 та 2 пункту 4 та необхідність здійснення нумерації другої та наступних сторінок проекту Постанови.

3. Щодо кількісного та персонального складу утворюваної Тимчасової спеціальної комісії Комітет зазначив таке.

3.1. До проекту Постанови додано копію звернення ініціатора утворення Тимчасової спеціальної комісії до всіх депутатських фракцій та депутатських груп у Верховній Раді України.

Згідно з пропозиціями депутатських фракцій та депутатських груп, які надійшли до ініціатора та додані до проекту Постанови, пропонується обрати до персонального складу Тимчасової спеціальної комісії таких народних депутатів України:

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»:

Ананченка Михайла Олеговича,

Грищенко Тетяну Миколаївну,

Зуба Валерія Олексійовича,

Нагаєвського Артема Сергійовича,

Пушкаренка Арсенія Михайловича – головою Тимчасової спеціальної комісії,

Рубльова Вячеслава Володимировича,

Слинька Дмитра Михайловича,

Халімона Павла Віталійовича,

Шинкаренка Івана Анатолійовича;

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ» – Гончаренка Олексія Олексійовича;

від депутатської фракції Політичної Партії «ГОЛОС» – Бобровську Соломію Анатоліївну;

від депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – Лукашука Богдана Олеговича;

від депутатської групи «Платформа за життя та мир» – Борта Віталія Петровича;

від депутатської групи «Партія «За майбутнє»:

М'ялика Віктора Ничипоровича – заступником голови Тимчасової спеціальної комісії,

Констанкевич Ірину Мирославівну;
 від депутатської групи «ДОВІРА» – Приходька Бориса Вікторовича;
 від депутатської групи «Відновлення України» – Бурміча Анатолія Петровича.

Таким чином до персонального складу Тимчасової спеціальної комісії пропонується обрати представників всіх депутатських фракцій та депутатських груп.

3.2. Комітет звернув увагу на те, що від депутатської групи «Партія «За майбутнє» запропоновано обрати до складу Тимчасової спеціальної комісії народного депутата України Констанкевич І. М., яку цією депутатською групою також запропоновано, і не відкликано, обрати до складу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей, проект Постанови про утворення якої (реєстр. № 14189) розглянуто Комітетом² та очікує розгляду Верховною Радою України.

З огляду на це Комітет зауважив, що у разі обрання народного депутата України Констанкевич І. М. до складу однієї з наведених тимчасових спеціальних комісій унеможливить її обрання до складу іншої, оскільки відповідно до зазначених положень частини першої статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом лише однієї тимчасової спеціальної комісії, а згідно з положеннями частини п'ятої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією (депутатською групою) може бути одночасно членом одного комітету і тимчасової спеціальної комісії.

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки питань щодо стану північних прикордонних територій України та наслідків Чорнобильської катастрофи», внесений народним депутатом України Пушкаренком А. М. (реєстр. № 15392 від 10.07.2026), і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України розглянути зазначений проект Постанови та прийняти рішення, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, з урахуванням зауважень, нової редакції назви та

² Висновок Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей» (реєстр. № 14189 від 05.11.2025) (протокол № 248).

пункту 1 проекту Постанови, редакційних уточнень підпунктів 1 та 2 пункту 4, викладених у висновку Комітету.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С. В. КАЛЬЧЕНКО

